

HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ KURUMSAL AÇIK ARŞİV YÖNERGESİ

Amaç

Madde 1:

Hakkari Üniversitesin 'de oluşturulan kurumsal arşiv, öğretim elemanları ve lisansüstü programı öğrencileri tarafından üretilen bilimsel bilginin derlenmesi, uzun dönemde korunarak bilgiye erişimin güvence altına alınması ve bu doğrultuda kurumumuz bilimsel ve entelektüel bilgi birikiminin geniş kitlelerce paylaşılmasını hedeflemektedir. Bu yönerge Hakkari Üniversitesi öğretim elemanları ve lisansüstü programı öğrencileri tarafından üretilen bilimsel çalışmaların, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı bünyesinde oluşturulan Kurumsal Arşive elektronik ortamda aktarılmasına ve açık erişime sunulmasına ilişkin esas ve usulleri düzenler.

Kapsam

Madde 2:

Kurumsal Arşiv 'in kapsamını aşağıdaki materyaller oluşturmaktadır:

- a. Bilimsel dergilerde yayınlanmış makaleler,
- b. Yayınlanma aşamasında olan makaleler (preprints),
- c. Yüksek lisans ve doktora tezleri,
- d. Konferans bildirileri,
- e. Seminer metinleri,
- f. Teknik notlar,
- g. Proje çalışmaları,
- h. Kitap içinde bölümler,
- i. Ödüllü çalışmalar,
- j. Patentler,
- k. Kitapların bibliyografik bilgisi.

Tanımlar:

Madde 3:

Bu uygulama esaslarında geçen;

- a) **Açık Erişim:** Araştırmacıların, bilimsel çıktıların tam metinlerine finansal, yasal ve teknik engeller olmaksızın kamuya açık İnternet aracılığıyla ücretsiz olarak erişebilmelerini ifade eder.
- b) **Kurumsal Açık Erişim Sistemi:** Üniversite mensuplarının ürettiği, bilimsel çıktıların dijital ortamda toplandığı, saklandığı, indekslendiği, uzun dönem korunduğu ve dağıtımının sağlandığı hizmetler bütününe içeren açık erişim sistemini ifade eder.

Dayanak

Madde 4:

Bu yönerge, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 4/c, 12/c ve 42/d maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Yetki ve Sorumluluklar

Madde 5:

Öğretim elemanları ve lisansüstü programı öğrencileri;

- a. Öğretim elemanları o yıl içerisinde gerçekleştirdikleri bilimsel çalışmalarını en geç o öğretim yılı sonuna kadar Kurumsal Arşive aktarmakla sorumludur.
- b. Lisansüstü öğrenciler tezlerini bitirdiklerinde en geç bir ay içerisinde Kurumsal Arşive aktarmakla sorumludur.
- c. Kurumsal Arşive konulan materyalin, açık erişime tam metin olarak açılması ya da açılmaması, sadece kurum içinde erişime veya belirli bir süreden sonra erişime açılma hakkı, yazarlar tarafından belirlenir.

Madde 6:

Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı;

- a.** 2547 sayılı YÖK Kanununun 6. bölüm 42. maddesi d. bendine göre amaç; “*kurumun bilimsel ve entelektüel birikimini eksiksiz derleme altına almaktır.*” Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, Hakkari Üniversitesi Kurumsal Arşiv Çalışması ile bu gerekliliği yerine getirmekle sorumludur.
- b.** Kurumsal Arşiv’ den sorumlu personelle ilgili bilgiler bölüm başkanlıklarına bildirilir.
- c.** Öğretim elemanlarını ve lisansüstü programı öğrencilerini Kurumsal Arşivden haberdar etmek amacıyla, bilgilendirme kılavuzları hazırlanır, gerekli tanıtım ve bilgilendirme çalışmaları yapılır.
- d.** Öğretim elemanlarının ve lisansüstü programı öğrencilerinin Kurumsal Arşive aktardıkları bilimsel çalışmalara ait veri girişleri kontrol edilir, düzenlemeler yapılır. Gerekli durumlarda bu düzenlemeler için öğretim elemanına ve lisansüstü programı öğrencileriyle irtibata geçilir.
- e.** Yıl içinde öğretim elemanlarının kendi istekleriyle teslim ettikleri bilimsel çalışmalar ile eğitim öğretim yılı sonunda verilen performans değerlendirme raporları karşılaştırılarak kontrol edilir.
- f.** Yıllık performans değerlendirme raporları tamamlanmış haliyle sistemden veya Bölüm Başkanlıklarından alınır.
- g.** Yıllık performans değerlendirme raporunda bulunan ancak Kurumsal Arşivde bulunmayan çalışmalar listelenir. Bu listeler, öğretim elemanlarının konudan haberdar edilmesi ve gerekli işlemlerin yapılması amacıyla Bölüm Başkanlıklarına gönderilir.
- h.** Kurumsal Arşive aktarılmış olan ancak yıllık performans raporunda bulunmayan çalışmalar listelenir. Bu listeler, öğretim elemanlarının konudan haberdar edilmesi ve gerekli işlemlerin yapılması amacıyla Bölüm Başkanlıklarına gönderilir.
- i.** Lisansüstü tezleri elektronik kopyaları Kurumsal Arşive aktarılmadığı durumlarda, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından öğrencilerin mezuniyeti onaylanmaz. Bu işlemler Enstitü Müdürlerinin ve Kütüphanenin görevlendireceği kişilerin sorumluluğunda yürütülür.

- j. Saęlama ve kontrol tamamlandıktan sonra tüm uyarılara rağmen belirtilen sürede Kurumsal Arşive gönderilmeyen çalışmalar için “**uyarı**” yazısı yazılır ve onaylanan faaliyet raporu listeleri ile beraber Fakülte Dekanlıklarına iletilir.
- k. Öğretim elemanları ve lisansüstü programı öğrencileri tarafından üretilen ve kurumun bilimsel ve entelektüel varlığını oluşturan çalışmaların Kurumsal Arşiv aracılığı ile erişime sunulması, uzun dönem korunarak saklanması ve güvenlik altında tutulması için gerekli teknik alt yapı **Bilgi İşlem Daire Başkanlığı** ile birlikte yürütülür.
- l. Kurumsal Arşiv çalışmasına yönelik olarak diğer üniversite ve kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve işbirlikleri Rektörlük onayına sunulmak üzere Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından yürütülür.

Madde 7:

Bilgi İşlem Daire Başkanlığı:

Hakkari Üniversitesi Kurumsal Arşiv Çalışması yazılımının kurulumu, güncellenmesi, yedeklenmesi, uzun dönem korunarak saklanması, güvenliğinin sağlanması ve Ulusal Akademik Arşiv Sistemine açık erişim standartlarında veri aktarılması süreçlerini yürütür.

Madde 8:

Bölüm Başkanlıkları;

- a. Öğretim Elemanlarının tamamlanmış yıllık performans değerlendirme raporlarını Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığına iletir.
- b. Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından gönderilen listeleri inceler ve öğretim elemanlarına gerekli uyarıları yapar.

Yayınlanma ve Yararlanma Hakkı

Madde 9:

Hakkari Üniversitesi Kurumsal Arşivinde bilgi kaynaklarını yayınlanma ve onlardan yararlanma hakkı aşağıda belirlenen koşullarda gerçekleştirilir.

- a.** Hakkari Üniversitesi Kurumsal Açık Erişim Arşivinde çalışmaların tam metin olarak yer alması, yazarının kararına ve yayının telif hakkı durumuna bağlıdır.
- b.** İsteyen herkes Hakkari Üniversitesi Kurumsal Açık Erişim Arşivinde kayıtlı çalışmalara serbestçe erişip, kullanabilir.
- c.** Hakkari Üniversitesi Öğretim Elemanları ve lisansüstü programı öğrencileri ürettikleri her türlü bilimsel çalışmayı internet aracılığı ile işlem yaparak Hakkari Üniversitesi Kurumsal Açık Erişim Arşivinde olmasını sağlayabilir.
- d.** Telif hakkı üçüncü kişi veya kurumlarda olan yayınlar, **telif hakkı koşullarına göre** Hakkari Üniversitesi Kurumsal Açık Erişim Arşivine kaydedilir.
- e.** Hakkari Üniversitesi Kurumsal Açık Erişim Arşivinde yer alan bilgi kaynakları kullanıldığında, kullanan kişi tarafından kaynak gösterilmesi bilimsel etik açısından gerekli ve zorunludur.

Yürürlük

Madde 10:

Bu yönerge Hakkari Üniversitesi Senatosu tarafından onaylanarak kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 11:

Bu yönerge Hakkari Üniversitesi Rektörlüğü tarafından yürütülür.